

Role školy a role učitele

(Jaká je a) role školy a b) role konkrétního učitele v identifikaci znevýhodněných žáků a v následné práci se znevýhodněnými žáky?)

Celkové shrnutí

V naprosté většině škol je *role učitele naprosto klíčová* co se týče identifikace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Role školy je důležitější při jednání o opatřeních, která mají být učiněna. Ve všech zemích je snaha o nekategorizaci žáků a o to, aby i přes své případné handicapy mohli chodit do běžné školy. V případě, že jde o regiony, kde je ve školách znevýhodněných žáků hodně, je snaha poskytnout těmto školám více prostředků (finančních, personálních, materiálních), ale jen málokdy jsou děti v těchto regionech řazeny do speciálních tříd či škol.

VELKÁ BRITÁNIE

Posuzuje každého žáka individuálně?

Ano (škola i místní úřady pro vzdělávání)

Je hlavní zodpovědnost na učiteli? Spolupracuje s nějakým odborníkem?

Ano, na učiteli je velká zodpovědnost a následně i na škole.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně?

Školy dostávají více peněz na více učitelů.

Velká Británie vytvořila návod, jak s žáky z romských rodin pracovat.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných dětí (např. romských) ve třídě málo?

Ve školách je snaha o inkluzi a desegregaci dětí.

IRSKO

Role učitele je naprosto stěžejní. On, by měl jako první rozeznat, zdali je něco v nepořádku. Velkou odpovědnost nese rovněž škola.

FINSKO

Posuzuje každého žáka individuálně?

Ano a žáci nejsou v žádném případě kategorizováni.

Je hlavní zodpovědnost na učiteli? Spolupracuje s nějakým odborníkem?

Hlavní zodpovědnost je na učiteli a řediteli školy. Spolupráce s odborníky je nutná.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně?

Ve velkých městech funguje často tzv. „*positive discrimination funding*“ (finanční podpora imigrantů). Pro získávání těchto financí jsou určeny indikátory, jako např. zdali dítě pochází z chudé rodiny či z rodiny imigrantů.

ŠVÉDSKO

Posuzuje každého žáka individuálně?

Ano

Je hlavní zodpovědnost na učiteli? Spolupracuje s nějakým odborníkem?

Hlavní zodpovědnost je na škole.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně?

V těchto místech školy dostávají mnohem více peněz, neboť se očekává, že bude třeba mnohem více učitelů.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných dětí (např. romských) ve třídě málo? V těchto regionech je snaha o inkluzi a desegregaci dětí.

HOLANDSKO

Kategorizace žáků

Ve škole neprobíhá. Vzhledem k tomu, že v Holandsku je v současnosti strategie zavádět inkluzivní školy. Probíhá jen vzhledem k získávání dotací na tyto žáky, tj. na úrovni úřední.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně? Tento problém je zejména ve velkých městech, kde je mnoho minoritních skupin. Školy s těmito žáky jsou většinou daleko více podporovány – finančně, prostřednictvím speciálních pedagogů a materiálním vybavením.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě málo? Vzhledem k inkluzivnímu vzdělávání jsou řazeny do běžných tříd. Pouze děti mentálně či tělesně handicapované jsou řazeny do speciálních tříd.

SLOVENSKO

Škola žáky nekategorizuje, což je zaručeno Zákonem na ochranu osobních údajů z roku 2002, nicméně pakliže se děti chtějí přihlásit rómské národnosti určitě k tomu mají příležitost (ale je to užitečné jen pro oficiální statistiky).

Jak s žáky učitel pracuje? Spolupracuje s nějakým odborníkem?

Učitelé buď spolupracují se speciálními pedagogy, kteří docházejí z centra, nebo jsou učitelé ve speciální pedagogice proškoleni. Učitel spolupracuje s asistentem učitele, který musí mít minimálně středoškolské vzdělání, nemusí nutně ovládat jazyk a je k dispozici i pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami. Tito asistenti jsou na školu přiděleni podle počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Jaká je situace v regionech kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně?

Děti jsou zařazeny do speciální třídy a v této třídě funguje i asistent učitele.

ŠPANĚLSKO

Kategorizuje škola žáky?

Ano, vzhledem k jejich charakteristice.

Jaká je situace v regionech, kde je znevýhodněných (např. romských) dětí ve třídě hodně?

V regionech, kde je mnoho znevýhodněných dětí ve třídě nebo mnoho sociálních problémů, fungují tzv. „*Centra speciální pomoci*“.